

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

REMISSVAR (Ju2016/01003/L5)

Integritet och straffskydd (SOU 2016:7)

Övergripande synpunkter

Saco har beretts tillfälle att lämna synpunkter på de förslag som lämnats av utredningen om ett modernt och starkt straffrättsligt skydd för den personliga integriteten.

Utredningens förslag innebär ett skärpt straffrättsligt skydd för den personliga integriteten. Utredningen har särskilt övervägt anpassningar av skyddet för att bättre fånga upp kränkningar som sker på nätet.

Förslagen innehåller ändringar i straffbestämmelserna om olaga hot, ofredande, förolämpning och förtal. Dessutom föreslås en ny straffbestämmelse, olaga integritetsintrång.

Hot och kränkningar, inte minst på nätet, är idag ett stort samhällsproblem. Saco är därför positivt till en anpassning och skärpning av straffskyddet för den personliga integriteten i linje med utredningens förslag. Genom förslagen kommer fler former av kränkningar och hot att omfattas av straffskyddet och det blir dessutom tydligare att nätet inte är och inte ska vara en fredad zon för de som kränker och hotar.

Hot och kränkningar mot vissa yrkesgrupper

Sacoförbund vittnar om att vissa yrkesgrupper utsätts för kränkningar, hot och våld. Socialsekreterarna är en sådan grupp, vilket framgår av bilagt yttrande från Akademikerförbundet SSR. Ett annat exempel är djurskyddsinspektörerna. Ett ökande problem är att dessa grupper hängs ut på sociala medier och liknande på grund av handlingar och beslut som de fattat inom ramen för sin yrkesutövning.

Det är angeläget att offentligt anställda inte ska behöva riskera att bli kränkta som privatpersoner för åtgärder som är utförda i tjänsten. Detta är av mycket stor betydelse för att kunna upprätthålla en god arbetsmiljö. Det är också av grundläggande betydelse för ett demokratiskt och rättssäkert samhälle att offentliganställdas arbete inte påverkas eller ifrågasätts på grund av hot och trakasserier.

Den nya straffbestämmelsen, olaga integritetsintrång, riktar särskilt in sig på att ge ett skydd för unga, framför allt tjejer, som utsätts för kränkningar, hot och sexuella trakasserier på nätet. Vår bedömning är dock att även de kränkningar som vissa yrkesgrupper utsätts för på nätet på grund av handlingar och beslut som fattas i tjänsten bör kunna omfattas av denna straffbestämmelse. Det vore önskvärt att detta också tydligt framgår av förarbetena till denna lagstiftning.

En viktig fråga som inte direkt omfattas av utredningens uppdrag är arbetsgivarens ansvar i samband med att medarbetare kränks och hotas med anledning av yrkesutövningen. Idag blir det ofta en angelägenhet för medarbetaren att hantera själv och det är också upp till den enskilde medarbetaren att polisanmäla hot och kränkningar inom ramen för anställningen.

Särskilt om utgivningsbevis för databaser

Utredningens förslag omfattar inte kränkningar som förekommer på webbplatser som har utgivningsbevis och som därmed är grundlagsskyddade. Utredningen tar sin utgångspunkt i Yttrandefrihetskommitténs bedömning, att spridning av integritetskänsliga uppgifter borde vara väsentligt mer omfattande i forum som inte åtnjuter grundlagsskydd. Saco delar inte den bedömningen. Tvärtom, vet vi idag att det finns lättillgängliga databaser med utgivningsbevis som tillhandahåller mycket integritetskänslig information och att några av de största forumen där näthat är vanligt förekommande också har utgivningsbevis.

Saco är medveten om att det grundlagsskyddade området faller utanför utredningens uppdrag. Vi vill dock framhålla behovet av integritetsskydd mot kränkningar på webbplatser med utgivningsbevis. Om inte denna problematik får en lösning finns risken att utredningens förslag i praktiken leder till att näthatet efter hand flyttar över till de grundlagsskyddade webbplatserna.

Saco bilägger också yttrande från Sacoförbundet Akademikerförbundet SSR.

Med vänlig hälsning

Sveriges akademikers centralorganisation

Lena Granqvist

Lena Maier Söderberg